

Verwijderen van radioactieve stoffen in weesbrongevoelige inrichtingen

Ter attentie van elke uitbater

1. Wettelijk kader?

--- TIJDELIJKE OPSLAG ---

Het Koninklijk Besluit van 14 oktober 2011¹ bepaalt dat **radioactieve stoffen**, gevonden in een weesbrongevoelige inrichting, **tijdelijk opgeslagen kunnen worden** op de site van de weesbrongevoelige inrichting zonder dat de uitbater hiervoor over een oprichtings- of exploitatievergunning beschikt.

Conform artikel 5 van dit KB dient een **register** van deze radioactieve stoffen **bijgehouden** te worden. Dit register dient **jaarlijks op 1 oktober** aan het Agentschap overgemaakt te worden.

OPGEPAST: dit kan enkel als de voorwaarden, bepaald door het FANC worden gerespecteerd²:

- *Het gemeten dosistempo aan de buitenwand van het opslaglokaal mag, additioneel aan de achtergrondstraling, in geen enkel geval 1 $\mu\text{Sv/u}$ bedragen (in geval er een permanente bezette werkplaats aan dit lokaal betreft, is deze limietwaarde 0,5 $\mu\text{Sv/u}$);*
- *Het dosistempo binnen het lokaal (gemeten ter hoogte van de borst van de persoon die zich in het lokaal bevindt) mag in geen geval de 100 $\mu\text{Sv/u}$ overschrijden.*

--- AFVOER ---

U moet de radioactieve stoffen laten afvoeren:

- indien de bovenstaande **voorwaarden niet gerespecteerd** kunnen worden;
- **binnen het jaar** na het ontdekken van de radioactieve stof.

--- FACTUUR ---

- Als een **weesbroncertificaat** wordt gegeven door het FANC, worden de kosten voor karakterisering, transport en berging gedragen door het insolventiefonds;
- Als **geen weesbroncertificaat** wordt gegeven door het FANC³, zal door het NIRAS een forfait-factuur overgemaakt worden aan de uitbater. Dit laat toe dat de uitbater de kosten snel kan terugvorderen van de leverancier en dat voor de verwijdering van weesbronnen en niet-weesbronnen dezelfde werkwijze gevolgd kan worden.

¹ KB 14 oktober 2011 betreffende het opsporen van radioactieve stoffen in bepaalde materiaal – en afvalstromen en betreffende het beheer van weesbrongevoelige inrichtingen.

² Besluit 17 november 2014 – Besluit houdende richtlijnen op te volgen bij de detectie of het aantreffen van een weesbron in weesbrongevoelige inrichtingen in de niet-nucleaire sector

³ Bv. de eigenaar is gekend, bij een buitenlandse bron, bij niet-naleving van de richtlijnen, ...

2. Werkwijze?

2.1. Interventie kan door de intervenant worden uitgevoerd

Telkens wanneer er in een weesbrongevoelige inrichting een radioactieve stof gevonden wordt, wordt deze in een afzonderlijke **plastieken zak** opgeborgen, met een duidelijke vermelding van het **ID-nummer**⁴. Deze plastieken zak wordt opgeborgen in een **vat** dat enkel bestemd is voor de tijdelijke opslag van radioactieve stoffen⁵. Het betreft geen vat van een goedgekeurd type gezien het enkel dienst doet voor de tijdelijke opslag en niet voor het eventueel transport achteraf.

Een **inventaris** met vermelding van alle gevonden radioactieve stoffen, en het ID-nummer wordt bijgehouden. Deze inventaris wordt aangebracht op het vat en wordt telkens aangevuld wanneer een radioactieve stof wordt toegevoegd. Deze inventaris wordt eveneens in elektronische vorm bewaard⁶.

2.1.1. Opslag voldoet **WEL** aan de voorwaarden

UITBATER

Op 1 oktober maakt u de volledige inventaris van uw site(s) per mail (radioactivity@fanc.fgov.be) over aan het FANC.

FANC

In oktober maakt het FANC een lijst op van alle radioactieve stoffen die nog aanwezig zijn bij de uitbaters van een weesbrongevoelige inrichting. Deze lijst wordt vergeleken met de ontvangen inventarissen en wordt voor feedback aan NIRAS overgemaakt. Indien nodig kan een **overleg** tussen beide partijen plaatsvinden. Nadien informeert het FANC alle uitbaters, vermeld op de lijst, dat er contact opgenomen moet worden met een erkende deskundige voor het uitvoeren van de **karakterisering** en **verpakking**.

UITBATER

U contacteert een erkende deskundige. Een actuele lijst van deskundigen erkend voor het uitvoeren van interventies bij weesbrongevoelige inrichtingen, met vermelding van de contactgegevens, bevindt zich op de website van het FANC.

ERKENDE DESKUNDIGE

Na het bezoek maakt de erkende deskundige de noodzakelijke informatie rechtstreeks over aan NIRAS (karakteriseringsverslagen, S/L formulieren).

⁴ Indien de grootte en vorm van het radioactief materiaal dit onmogelijk maakt, wordt een andere oplossing gevonden om de verspreiding van een radioactieve besmetting te vermijden (bv. plastieken zeil). Het ID-nummer wordt verkregen van het FANC na de melding.

⁵ Voor de inzameling van rookmelders op een containerpark is een specifiek vat voorzien. Hieraan mogen geen andere radioactieve stoffen worden toegevoegd.

⁶ Voor inrichtingen met meerdere sites kan deze inventaris centraal bijgehouden worden.

NIRAS

NIRAS organiseert de **ophaling**. NIRAS maakt u het ophalingscertificaat over, alsook aan de erkende deskundige en het FANC teneinde het dossier te kunnen afsluiten.

2.1.2. Opslag voldoet **NIET** aan de voorwaarden (opgenomen in punt 1)

UITBATER

Indien de voorwaarden zoals opgenomen in het FANC-besluit van 17 november 2014 voor de opslag van radioactieve stoffen niet meer kunnen gerespecteerd worden, dient u zelf contact op te nemen met een erkende deskundige

ERKENDE DESKUNDIGE

De erkende deskundige gaat zo snel als mogelijk, maar uiterlijk binnen een week, bij u langs voor de karakterisering en verpakking van de radioactieve stoffen en maakt de noodzakelijke informatie over aan NIRAS (karakteriseringsverslag, S/L formulieren).

NIRAS

NIRAS organiseert de ophaling binnen een termijn van twee maanden na de aanvraag door de erkende deskundige. NIRAS maakt u het ophalingscertificaat over, alsook aan de erkende deskundige en FANC teneinde het dossier te kunnen afsluiten.

2.2. Voor de interventie moet beroep gedaan worden op een erkend deskundige

Op verschillende momenten tijdens de interventie kan het noodzakelijk zijn dat er beroep wordt gedaan op een erkende deskundige. Afhankelijk van het gemeten dosistempo, zal de erkende deskundige onmiddellijk of de dag nadien langskomen voor het uitvoeren van de interventie.

Na het isoleren van de radioactief stof, zal de erkende deskundige nagaan of er aan punt **2.1.1** of punt **2.1.2** voldaan is of er een dringende ophaling vereist is.

Dringende ophaling

Een dringende ophaling is vereist indien het FANC dit beslist op basis van diverse redenen:

- dosislimiet voor personen van het publiek (1mSv/jaar) overschreden kan worden;
- er een ernstig risico is op bestraling en/of besmetting van milieu, werknemers en personen van het publiek;
- de aard van de inrichting een voldoende veilige tijdelijke opslag niet kan garanderen;
- elke andere gejustifieerde reden die de erkende deskundige aan het FANC voorlegt.

De radioactieve stof zal vervolgens onder coördinatie van het FANC zo snel mogelijk worden opgehaald. De administratieve modaliteiten worden achteraf in orde gebracht. |